

plagen. Rust u tegen Babel rondom. Hare fundamenten zijn gevallen. Haar muren zijn afgebroken. Want dat is des Heeren wrak. Wreket u aan haar. Doet haar gelijk zij u gedaan heeft. Roeit uit van Babel den zaaiër en dien die den sikkel hanteert. En dan gaat 't in hoofdstuk 51: 25 aldus voort: „Ziet, Ik wil aan u, gij die de gansche aarde verderft. Ik zal mijn hand tegen u uitstrekken, en u van de steenrotsen afwentelen, en gij zult tot eeuwige woestheden worden, zegt de HEERE (vs. 25). „Babel zal worden als steenhoopen, een woning der draken, tot een ontzetting en aanfluiting dat er geen inwoner in zij" (vs. 37). En het eind zal zijn, zegt vs. 48, „dat de hemel en de aarde zullen juichen over Babel. Haar gansche land zal beschaamd worden, en al haar verslagenen zullen in het midden van haar liggen" (vs. 47). „De doodelijk gewonde zal kermen in haar gansche land". Ja, al klonk Babel ten hemel op, zoo zullen haar toch verstoorders van mij overkomen. Haar helden zullen gevangen worden, hun bogen zullen verbroken zijn, en de Heere, de God der vergelding, zal haar zekerlijk betalen" (vs. 36). Over Nineve en Assyrie heen, trekt altoos weer in de profetie de toorn Gods zich boven Babel samen. Ook Assur had gezondigd. Ook Nineve was een stad des verderfs geworden. Maar toch, in Babylon had de onheilige geest van satan zich als belichaamd. Op kunstgebied, op wetenschappelijk gebied, op sociaal gebied, had de macht der onheiligen zich als in Babylon saamgetrokken. Niet in Nineve, maar in Babylon was ze tot haar uiterste hoogte opgeklimmen. Vandaar dat Babylon altoos weer en Babel steeds nog het zinnebeeld van het Satanisme blijft, niet enkel in de Profetie, maar ook in de Apocalypse, die aan Johannes op Pathmos ten deel viel.

Bij dit alles nu blijft dit steeds het opmerkelijke, dat dit profetisch vergezicht van wat eens over Babylon te komen stond, niet pas opging toen Cyrus zijn legermacht uit Perzië aan liet rukken, maar van meet af in de profetie gefundeerd is. Jesaja profeteerde van 750—700, alzo bijna twee eeuwen eer dit alles in vervulling ging. Jeremia trad reeds in 628 op, alzo nog altoos lang eer in 586 de ballingschap begon, en veel langer nog eer Babylon overvloedig werd. Hieruit verklaart 't zich dan ook, dat wie in de Profetie nooit iets anders kan zien dan heilige voorafzetting van wat te komen staat, en alzo niet geloof aan voorafgaande openbaring van feiten en gebeurtenissen die komen zullen, Jesaja's profetie over Babel aan hem ontzegt, en die op een ander overdraagt, juist zoals dat met Jesaja's en Zacharia's laatste bundels pleegt te geschieden. Maar dan spreekt 't ook van zelf, dat vlak omgekeerd, wie nog aan waarachtige voorzegging vasthoudt en die dankbaar aanvaardt, niet anders in dat oordeel mag begroeten dan klare waarheid van voorstelling, en dankbaar den adel der waarachtige profetie eeren blijft.

DR. A. K.

„Die nederge daald is, is dezelfde ook, die opgevaren is".

[HEMELVAARTSDAG 1916]

Die nederge daald is, is dezelfde ook, die opgevaren is, in verre boven alle de hemelen, opdat hij alle dingen vervullen soude. Ephes 4: 10.

Van een engel, die naar deze aarde gezonden werd, om ons een boodschap uit den Hooge te brengen, behoefte nauwelijks gezegd te worden, dat hij, na zijn last volbracht te hebben, weder opvoer ten hemel. Dit spreekt van zelf.

En zoo nu ook is het in de rijken der natuur. Elk creatuur heeft zijn sfeer, waarin het thuis hoort. De vogel in de lucht. De visch in het water. Het kruipend gedierte in de aarde. Het veer op het aardrijk. En nu kunnen deze allen wel voor een zelf uit hun eigen sfeer uitgaan, maar als van zelf keeren ze ten slotte altoos weer in hun eigen sfeer terug.

De vogel kan zelfs diep in een kluipruipen, om een insect te grijpen. De visch kan een enkel maal boven het water opwippen. De mier kan oprukken tegen een tak. En het veer kan zich bij zonerhutte in de rivier verdiepen. Maar na korte wijle keert allen in zijn eigen sfeer terug. Dan ziet ge de leeuw, die hoog in de lucht vliegt. De visch, die diep in de diepte der zee. De mol, die diep in de aarde leeft. En het rund graast weer in de vlakke weide.

Zoo hebben en de engel en het creatuur hier beneden elk hun eigen sfeer waarin ze thuis hooren. Uit die sfeer kunnen ze dan wel voor een wijle uitgaan, maar om er straks toch altoos toe terug te keeren. Die nederdaalt, vaart straks vanzelf weer op.

Ook in ons menschelek leven gaat 't almeest zoo toe.

In de duikboot gaat de mensch de diepte in, maar om, zoodra het kan, weer in de vrije lucht te kunnen ademen. In het vliegtuig waagt zich de strijder naar omhoog, maar om, eer de avond daalt, weer naar het land omhoog te strijken.

Men kan wel in de diepte of in de hoogte uit de sfeer waarin men thuis hoort, zich wagen, maar het eind en de afloop is toch altijd, dat we, heft er de avond daalt, weer terug zijn in de sfeer waarin we thuis hooren.

Ziehier nu het rijke natuurbeeld, waarop de apostel de Kerk van Efeze wijst.

„Juist zoo toch, zegt hij, was het met den Christus.

De levensafer van den Zoon Gods was van zelf de hemel. Uit dien hemel is Hij toen tot deze aarde nederge daald. Maar juist daarom sprak het dan ook vanzelf, dat de Christus ten slotte terugkeeren moest in zijn eigen sfeer, waarin hij thuis hoort. En dat nu is zijn hemelvaart. Omdat hij van Boven op onze aarde was nederge daald, daarom kon 't niet anders, of hij moest, om al zijn levensafer terug te erlangen, weer opvaren naar den hemel.

„Nu dit: Hij is opgevaren, wat is het anders, dan dat hij eerst was nederge daald in de benedigde deelen der aarde. Dat is het uitgangspunt van den apostel. En daarop volgt dan: „Hij die nederge daald is, die is ook dezelfde die opgevaren is. Het ene volgt uit het andere. Het nederge daald zijn, stelde vanzelf den eisch dat hij weder zou opvaren.

Eerst zoo verstaat men, dat Jezus niet van deze wereld, maar de Zoon Gods was, die om ons te redden, uit den hemel op onze aarde was nederge komen, maar dan ook, na hier zijn werk en zoen volbracht te hebben, hier niet kon blijven. Hier niet meer hoorde. En daarom weer opvoer naar die heilige sfeer waaruit hij, om ons te verzoeken, tot ons op deze aarde, in Bethlehem, was ingegaan.

Over een klein verschil in de uitlegging heeft hier geen geschil op te komen.

Er staat niet alleen, dat Jezus nederge daald was tot deze aarde, maar, sterker nog, dat hij nederge daald was tot de benedigde deelen der aarde. Of hierna de moederschoot van Maria, dan wel het graf of de Sfeel bedoeld was, is een vraag die kan blijven rusten. Hoofdaak is maar, dat we verstaan zullen, wat ook in den brief aan de van Philippi zoo duidelijk staat, dat de Christus zichzelf in zijn menschelekheid vernietigd heeft. Ging dit nu al dieper en dieper. Eerst in den moederschoot, toen in het graf, en daarna in de Sfeel, zoo blijft het toch altoos deze ene gedachte, dat Jezus zich verloor in een levensafer, die de zijne niet was, want dat hij thuis hoorde, niet op aarde, maar in den hemel. En dat hij deswege, toen hier zijn Verzoeningswerk volbracht was, weder moest opvaren ten hemel, en dan ook ten hemel opgevaren is.

Van Elia is het opvaren ten hemel iets anders, want Elia was een aardisch creatuur. Maar bij Jezus was het opvaren ten hemel het gansch natuurlijke, omdat hij uit den hemel was. Niet hier, maar in den hemel was Jezus levensafer. Daarom kon hij wel uit die hoogte, heilige sfeer tijdelijk tot ons nederdaalen. Maar wat niet kon, was, dat hij hier op ons afdalen zou. Hij moest weer naar den hemel terug. En dit is 't machtige feit, dat Christus Kerk herdenkt op den dag der Hemelvaart.

Jezus weer in zijn heilige woonstede terug.

Maar nu komt ook hier het gevolg van. Bij zijn opvaren ten hemel heeft Jezus zijn menschelek lichaam niet afgelegd. Zelfs zijn menschelek lichaam niet afgelegd. Hij voer op ten hemel, en wel zoo, dat de jongeren het zagen, in zijn menschelek gedaante. Ziektbaar voor aller oog. En ook daarna heeft de Zoon Gods dit menschelek lichaam niet weer van zich laten glijpen. Ook waar hij aan Paulus bij Damascus of aan Johannes op Pathmos verschijnt, ziet Paulus en niet Johannes hem in menschelek, maar in een andere, zichtbare gedaante.

Verheerlijkt, gelijk hij op den Tabor reeds verheerlijkt was, maar als in onze menschelek, creatuurlijke gestalte.

Met zijn nederdaalen uit den hemel, sluit Jezus zich bij ons aan, maar bij zijn opvaren ten hemel laat hij ons niet los.

De in Maria's schoot geleide band blijft. De Zoon Gods daalt neder, en wie opvaart is nu de Middelaar, God en mensch.

Vandaar de zegen waarvan de Hemelvaart apelt.

Opgevaren ten hemel en zittend aan de rechterhand Gods, werkt de Middelaar van Boven op zijn Kerk op aarde in. Hij vormt zich zijn Kerk, en trekt ze naar zich toe. Hij waakt over haar, Hij dekt ze met zijn schild, en leidt ze op den weg der voloeding.

En is eenmaal dit genadewerk van uit den Hooge hier op aarde voltooid, dan keert de bereijning terug, maar eerst na het uitvallen van zonde en vloek. Dan zal het kind Gods, dat naar den Heere Gods geschapen was, dat rijke beeld weer vertoonen mogen. En zullen in den Zoon Gods, onzen Middelaar, en onzen Koning, hemel en aarde één zijn.

Geen nederdaalen en opvaren meer, doch een een-zijn van hemel en aarde in de heerlijkheid Gods.

DR. A. K.

Amsterdam, 26 Mei 1916.

Nu de oorlog, die de krachten van Europa uitput, reeds bijna twee jaar geduurd heeft, zonder voor een van beide partijen tot een beslissende overwinning te leiden, schijnen de volkeren toch allengs tot bezinning te komen en wordt boven het schelle kriegsrumor uit een stem beluisterd, die al luid om den vrede roepen gaat.

Aan Duitsland komt de eer toe, dat zijn kanselier het eerst openlijk verklaard heeft, dat hij bereid was over den vrede te onderhandelen. Wie daarin een bewijs mocht zien, dat Duitsland zich zoo zwak voelt, dat het voor een nederlaag vrees, miskent den werkelijke toestand. Op de slagvelden neemt Duitsland met zijn bondgenooten dusver nog steeds de sterkste positie in. Zijn legers dreven niet alleen den vijand van zijn grondgebied weg, maar houden nog altoos de rijkste provincien van Rusland en Frankrijk in bezit, en al mag de poging om door den vesting gordel van Verdun heen te breken, nog niet gelukt zijn, het succes, dat het Oostenrijksche leger nog pas in Italië behaalde, toont toch dat van uitputting geen sprake is. Zelfs kan de economische toestand, hoe zwaar die op de bevolking van Duitsland begint te drukken, geen dwingende reden voor Duitsland wezen, om vrede te vragen, want de oogst van dit jaar belooft zoo schitterend te worden, dat voor uithongering niet behoefte te worden gevreesd. Wanneer Duitsland voorstelt het zwaard in de scheede te steken, dan is dit dus niet, omdat zijn hand verlamd en krachtenloos is geworden, maar omdat het een einde wil maken aan een oorlog, die zooveel jammer en ellende over geheel Europa heeft gebracht. En hoezeer men verschillen moge van meening over de vraag, wie het meeste schuld heeft aan het ontkenen van dezen oorlog, ieder, die den vrede liefheeft, zal met dankbaarheid het vredesvoorstel van Duitsland begroeten.

Ook in Engeland begint de meening reeds te kenteren. Den eisch, dien men aanvankelijk stelde, dat over geen vrede zou gesproken worden, voordat Duitsland's militaire macht voor goed vernietigd was, liet men reeds varen. En al mag de toon van Engelslands staatsheden nog scherp en abject genoege klinken, wie goed luistert, hoort toch wel, dat men ook hier naar den vrede begint te verlangen. En nu ook de president van Amerika verklaard heeft, dat het oogenblik gekomen scheen om een poging tot vredesonderhandelingen te wagen, is de kans op vrede zeker niet weinig gestegen.

Of daarom, wanneer hetzij Wilson of een ander als vredesmakelaar optreedt, zij reeds thans een gewillig oor zullen vinden bij de Ententemogendheden, kan nog niemand zeggen. Het kan zijn, dat deze Mogendheden eerst nog beproeven willen door het reeds zoo lang aangekondigde groote offensief aan Duitsland een zwaren slag toe te brengen, ten einde bij de vredesonderhandelingen een gunstiger positie in te nemen. Want zooals de stukken thans op het schalkbord staan, is er zeker weinig kans, dat Frankrijk het begeerde Elzas en Lotharingen terugkrijgt. Rusland zich zal kunnen meester maken van Konstantinopel of de hegemonie op den Balkan zal herwinnen, en Italië Trente en Triest in zijn bezit zal krijgen. De eenige hoop is dan ook, dat Engeland, dat op geen vermeerdering van grondbezit uit is en in de Duitsche kolonies een sterke troefkaart in handen heeft, zijn medebondgenooten bewegen zal liever van hun expansieacht af te zien, dan de altoos onzekere kans te wagen van een offensief, dat bij niet-slagen Duitsland's positie niet onbelangrijk versterken zou.

Maar liever dan in deze onzekere kansberekeningen ons te verdiepen zij hier gewezen op den ernstigen plicht van alle neutrale volkeren, om nu de eerste vredesstemmen beluisterd worden, ook hun invloed ten gunste van den vrede te doen gelden. In hoeverre onze Regeering daartoe mede werken kan, laten we in 't midden, maar de publieke opinie is een macht, die zeer zeker bij de oorlogvoerende natien ten goede van den vrede zich kan doen gelden. En bovenal mag er wel op aangedrongen worden, dat het gebed om den vrede en in de samenkomsten der gemeenten en in hun huisgezinnen meer tot God den Heere opstijgt. Al bleef ons land dusver door Gods goedheid voor den oorlog gespaard en al bracht de oorlog zelfs aan niet weinigen onder ons geen kleine winst, toch zou het wel een bewijs zijn van gemis aan alle Christelijke barmhartigheid, wanneer we daarom geen dennis hadden met de ellende der volkeren, die in dezen oorlog zijn meegesleept. Het: *ben ik minus broeders hoeder's* past op geen Christenlippen. En nu, de eerste maal, de kans op den vrede nadert, keere daarom elk Christenhart zich tot God met de bede, dat Hij den vrede waarlijk komen doe.

Duurtetoeslag.

Nog altoos schijnt men in enkele kerkeraaden bezwaarte maken om in deze moeilijke tijden, nu alles in prijs stijgt en de druk al zwaarder wordt, aan de predikanten een duurtetoeslag te geven. Zelfs in Amsterdam wees de kerkeraad een voorstel in dien geest af.

Het argument is dan, dat thans ieder zich verminderen moet, die geen groot inkomen heeft. En waar de gemeentelieden zelf zich bezuinigen moeten, dan kan men niet van hen eischen, dat zij nog extra zullen betalen voor de Dienaren des Woords. Ook dezen moeten dan maar de tering naar de nering zetten. De druk, die over allen komt, moet ook door hen worden gedragen.

Tweeërlei vergeet men hierbij echter.

Voorst, dat de gemeente, toen zij den predikant beïp, beloofd heeft te zorgen, dat hij zonder zorg van het Evangelie leven kan. Aan deze belofte is de gemeente gebonden. Gesteld nu, dat het toegezegde tractement in normale tijden voldoende was om zonder zorg te kunnen leven, dan spreekt het toch wel vanzelf, dat dit thans niet meer het geval is, nu de prijzen van alle dingen, niet alleen van de levensmiddelen, maar ook van kleding en schoeisel, van licht en brandstof, van boeken en papier, zooveel gestegen zijn en de belasting, druk zoo zwaar zich gelden doet. Men ziet dan ook, hoe overal de salarissen van hen, die van een beperkt inkomen leven moeten, verhoogd worden. En zou de Kerk van Christus dan alleen zonder barmhartigheid tegenover dien nijpenden nood van haar dienaren staan? Er wordt veel geklaagd over het toenemend gebrek aan predikanten; het blijkt, hoe weinigen meer de begeerte voelen, om zich aan den dienst der kerk te wijden. Maar draagt de kerk zelf daar aan geen schuld, wanneer ze zoo weinig zorg en liefde voor haar Dienaren toont?

En ten tweede is het niet juist, dat de druk der tijdsomstandigheden bij allen gelijkelijk werkt. Onze winkeliers verhoogen de prijzen hunner waren omdat zij geen kans zien om rond te kunnen komen. De werkmans eischt meer loon, om zijn gezin te kunnen onderhouden. Alleen degenen, die van een vast tractement moeten leven, worden de dupe van de historie. Zij moeten door de duurder prijzen der koopwaren, door de hogere loonen aan de arbeiders en door de vermeerderde belastingen nog meebetalen om in het tekort van anderen te voorzien, en hebben zelf daarentegen geen enkel middel om hun inkomsten te vermeerderen. Van de winsten, die in sommige takken van den handel, op tal van fabrieken en door onze boerenbevolking gemaakt worden tegevolge van den oorlog, zullen we maar niet eens spreken. En waar de druk zoo ongelijk werkt, daar is het zeker niet meer dan billijk en recht, dat de gemeente haar predikanten ter hulpe komt, opdat deze niet al zachtende hun arbeid verrichten moeten.

Zonderlinge terminologie.

Het treft telkens weer in de liberale pers, hoe weinig men daar op de hoogte is van de kerkelijke terminologie. Zoo bevatte de *Nieuwe Rotterdammer* deze dagen een correspondentie uit Denemarken over den strijd, die daar de kerk in rep en roer brengt, omdat een der predikanten de bovennatuurlijke geboorte van Christus loochende en toch in zijn ambt gehandhaafd bleef. Boven deze correspondentie werd als opschrift geplaatst: *De onbedachte ontwaansing*. Nu weet men, dat dit de vaste term is, dien de Roomsche Kerk gebruikt voor haar dogma, dat Maria, de moeder des Heeren, zonder erfonde is ontvangen. Maar geen Protestant spreekt van de onbedachte ontvangenis van Christus, om daarmee aan te duiden, dat Hij, zooals onze Apostolische Geloofsbelijdenis zegt: „ontvangen is van den Heiligen Geest en geboren uit de maagd Maria".

Hoe een ander correspondent in hetzelfde blad zich onlangs vergiste, toen hij bij het verslaggeven van de predikatie door Dr. A. Kuyper Jr. gehouden bij het in gebruik nemen van de nieuwe kerk te Rotterdam, toonde niet eens op de hoogte te zijn met de Bijbelboeken, ligt nog versch in 't geheugen. De fout werd natuurlijk later hersteld. Maar teekent het niet, dat zulk een vergissing kon worden begaan?

Wie bij het aanhalen van een artikel uit ons Burgerlijk Wetboek toonen zou, dat Wetboek niet eens te kennen, of in een betoog een onjuisten juridischen term zou gebruiken, zou door de redactie ongenadig op de vingers worden getikt. Zou diezelfde accuratesse dan niet even zeer eisch zijn, waar het theologische onderwerpen geldt?

Kerkelijke attestatie.

III.

De laatste vraag, die nog te beantwoorden overblijft, is hoe de Kerkeraad heeft te handelen, wanneer iemand zijn attestatie wel indient, maar na die eerst geruimen tijd te hebben laten liggen. De Synode van Dordt 1574 Artikel LXXI schreef deszake volgende: „die een wettige getuigenis brengt, zal ten Avondmaal worden toegelaten, tenzij dat het *langen tijd te voren geschreven is*, want alsdan moet men naar dezulken vernemen, even als of zij geen getuigenis hadden. Doch, zoo voegde de Synode er aan toe, het betamt, dat wij geneigder zijn om hen toe te laten dan af te sluiten, welke godzaligheid geprobeerd (d. w. z. bevestigd) wordt of door geschreven of door levende getuigenissen."

Ook hieruit blijkt, dat onze Gereformeerde Kerken de attestatie nooit beschouwd hebben als een bewijs van lidmaatschap, want dan doet het er niets toe, wanneer men de attestatie indient, maar altoos als een bewijs, dat men gezond was in de leer en onberispelijk in zijn levenswandel. Zulk een getuigenis nu heeft alleen waarde, wanneer men dit terstond bij den Kerkeraad indient en op grond van zulk een attestatie behoort de Kerkeraad zoo iemand toe te laten ten Avondmaal. Maar wanneer zulk een attestatie bijv. een jaar geleden is afgegeven, verliest ze daardoor natuurlijk vanzelf haar kracht. Er blijkt dan wel uit, dat zoo iemand vroeger lidmaat van een andere kerk is geweest en daar belijdenis heeft afgelegd, maar hoe in dien tusschentijd zijn leer en wandel waren, blijkt niet. De Kerkeraad kan daarom zulk een attestatie wel aannemen, maar deze is niet voldoende om daarop iemand ten avondmaal toe te laten. Vandaar dat de Kerkeraad in zulk een geval nadere waarborgen zal moeten vragen, en wel door geschreven of mondelinge getuigenissen te eischen van betrouwbare personen, lidmaten der Kerk, die zulk een persoon in dien tusschentijd gekend hebben en getuigen kunnen, dat hij godzalig heeft geleefd. Al te sterk rigorisisme, zegt de Synode, zal men daarbij echter niet toepassen, want men moet meer geneigd zijn dezulken toe te laten, die toch, na een tijd lang onkerkelijk geleefd te hebben, zich weer bij de kerk willen aansluiten, dan hen geheel buiten te sluiten of hun te zware eischen bij de toelating te stellen. Een geheel nieuwe geloofsbelijdenis publiek voor de gemeente af te leggen, zal in de meeste gevallen bijv. niet meer geëischt moeten worden. De hoofdaak voor den Kerkeraad moet zijn, waarborgen te bezitten, dat zoo iemand met geruste consciëntie ten Avondmaal kan toegelaten worden. Hoelang een attestatie nog geldigheid heeft, voordat ze verouderd is, zegt de Synode niet. Enkele schrijvers over het Kerkrecht hebben gemeend, dat een attestatie niet ouder mocht wezen dan een maand, maar dat is wel wat krap gemeten. Liever zouden we als termijn stellen drie maanden. Maar de omstandigheden kunnen hier zeer verschillen. Wie een reis doet naar Indië, zal langeren tijd noodig hebben om zijn attestatie in te dienen, dan wie in ons land van de ene plaats naar de andere verhuist. De Kerkeraad heeft in elk voorkomend geval daarover te beslissen.

De kinderen des Verbonds.

XXXV.

Niet minder belangrijk is het in de tweede plaats, na te gaan, hoe Christus onderscheid maakt tusschen kinderen en volwassenen wat den eisch betreft van *geloof*, dien Hij bij het doen dezer genezingen stelt. Dat met dezer eisch niet bedoeld is het zaligmakende geloof, maar het zoogenaamde wondergeloof, d. w. z. het vertrouwen, dat Hij machtig is zulk een wonder te doen, is

volkomen juist, maar doet niets ter zake. Het feit, waarop het hier alleen aankomt, is dat Christus bij deze genezingen den eisch van geloof aan volwassenen stelt. Zoo zegt hij tot de blinden, die tot Hem komen om van hun blindheid genezen te worden: „geloof gij dat ik dat doen kan?" en eerst als zij antwoorden: „Ja Heere!" opent Hij hun oogen en zegt: „u geschiede naar uw geloof" (Matth. 9: 25; 29). Van den geraakte, dien zijn vrienden op een beddeke tot Christus brachten, staat er, dat Christus hem genas, „ziende hun geloof" (Matth. 9: 22). Tot de bloedvloeiende vrouw, die genezen werd door Christus kleed aan te raken, zegt Christus: „uw geloof heeft u behouden" (Matth. 9: 22). Waar dat geloof ontbrak, kon Christus geen krachten doen (Matth. 14: 58).

Ging deze eisch nu absoluut door, dan zou Christus natuurlijk geen kinderkens hebben kunnen genezen, want van zulk een geloof kan bij hen nog geen sprake wezen. Toch lezen we, dat Christus zulke kinderen genezen heeft even goed als volwassenen. En de eisch van geloof wordt ook in dergelijke gevallen niet losgelaten, maar verplaatst, hij wordt aan de ouders gesteld, die om de genezing van hun kind komen vragen. Zoo zegt Christus tot den vader van den bezeten knaap, dien deze tot Hem bracht: „zoo gij kunt gelooven, alle dingen zijn mogelijk dengene die geloof" en eerst als de vader geantwoord heeft: „Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulpe", werpt Christus den boezen geest uit zijn kind uit (Marc. 9: 23, 24). Als Jairus, de Overste der Synagoge, tot Christus komt om genezing voor zijn dochter te vragen, zegt Christus tot hem: „vrees niet, geloof alleenlijk en zij zal behouden worden" (Luc. 8: 50). En dat Christus het dochterke der Kananeische vrouw genezen heeft, na dit eerst geweigerd te hebben, is alleen ter wille van het geloof der moeder: „o vrouw, groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wilt" (Matth. 15: 28).

Dat daarin een ernstige les ons gegeven wordt ook voor het geestelijke leven, zal wel niemand ontkennen. Want evenzeer als bij de genezing van de krankheden van het lichaam, geldt ook bij de genezing van de geestelijke krankheden onzer ziel, dat alleen wie geloovig tot Christus komt, die weldaad van Hem ontvangen zal. „Alleen wie in den Zoon geloof, heeft het eeuwige leven" (Joh. 3: 36). Vandaar dat de Apostelen telkens als eisch stellen voor wie de vergiffenis der zonde en de zaligheid zoekt, dat men in Christus gelooven moet. Wie zonder geloof tot Hem komt, kan zijn genade niet ontvangen. En vandaar dat bij den doop, die immers het zegel is van de vergeving der zonden en het eeuwige leven, aan volwassenen altoos de eisch gesteld wordt, dat zij eerst moeten gelooven: „wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden" (Matth. 16: 16). Wanneer de tegenstanders van den kinderdoop echter op grond van dezen eisch de kinderkens van den doop willen uitsluiten, omdat zij nog niet gelooven kunnen, dan toont toch het feit, dat Christus de kindervan genas, hoezeer ze evenmin konden voldoen aan den eisch die daarbij aan de volwassenen gesteld werd, hoe ongerijmd deze gevolgtrekkings is. Want indien Christus zich over deze kinderen erbarmd heeft, hoewel het geloof bij hen ontbrak, en hen genezen heeft van hun lichamelijke krankheden, hoeveel te meer zal Hij zich dan niet over de krankheid hunner ziel erbarmen? Zelfs gaat de analogie nog verder door, want als we zien, dat bij de genezing dezer kinderen, die zelf hun geloof in Christus nog niet belijden en om genezing vragen kunnen, de ouders dezer kinderen in hun plaats optreden om voor hun kind om genezing te bidden, en hun geloof in Christus moeten belijden, dan ligt hierin ongetwijfeld een aanwijzing, hoe de ouders ook bij den doop hunner kinderen hebben op te treden. Vandaar dat onze Gereformeerde Kerken steeds geëischt hebben, dat de ouders hun kind ten doop moesten brengen; dat ze in geloovig gebed met heel de gemeente hun kind aan God moesten opdragen, en dat ze, eer de doop bediend werd, hun geloof in Christus moesten belijden.

Blijkt zoo, welken rijke leering in deze genezingswonderen van Christus schuilt, toch behoeven we bij deze analogie niet te blijven stilstaan, want hetgeen in deze genezingswonderen lag afgebeeld, heeft Christus zelf nog veel klarer en duidelijker ons geopenbaard, toen de ouders hun kinderen tot Hem brachten, nu niet om van lichamelijke krankheden genezen, maar om door Hem gezegend te worden (Matth. 13: 13 en vs.). Van een geloofsdaad van deze kinderen is hierbij geen sprake; ze komen niet uit eigen beweging tot Christus, maar worden door hunne ouders tot Hem gebracht. Het woord, waarmee Lukas deze kinderen aanduidt (brephé) wordt dan ook alleen van zeer jonge kinderkens gebruikt, en wat alle drie de Evangelisten, die dit verhaal ons bewaard hebben, ons mededeelen, dat Christus deze kinderen „met zijn armen omvingt", of gelijk misschien nog juister vertaald zou kunnen worden, *ze op zijne armen nam*, bewijst wel, hoe jong deze kinderen moeten geweest zijn. Het is dan ook heusch niet zoo onbegrijpelijk, dat de discipelen, die Christus omringden, deze ouders bestraften en hen terugdrijven wilden. Dat was niet uit zekere onbarmhartigheid tegenover deze ouders, maar omdat de persoon van hun Meester hun te hoog scheen, zijn arbeid te gewichtig en zijn tijd te veel bezet, dan dat Hij met het bezoek van zulke kleine kinderen mocht lastig gevallen worden. Ze verstonen het niet, wat Christus hun Heiland voor zulke jonge kinderen kon zijn. Christus was immers gekomen, dat was de inhoud van zijn prediking, om het Koninkrijk der hemelen aan Israel te brengen, en

wat
Kon
zelf
dit
gaat
moe
gees
Joh
Kon
(Mat
om
te p
en
hoe
hem
zijn
ring
En
ook
Chri
elk
slag
cipel
gend
pele
door
Hem
zegt
in d
ping
Heil
dere
geli
tuss
weer
derk
zine
Mij
Hij
rij
der
hun
ken
W
de H
d. w
is he
degen
deren
kenne
het k
gen
waart
toege
het l
een k
(Mar
heeft
der b
over
daara
voor
o mi
dat o
ontwi
volwa
alleen
burge
zeg u
de ge
de wa
gen.
wassen
kome
zulk e
nen h
Mar
tus' w
van d
ren, d
voor
voor
gevolg
indien
in zijn
moet
van z
het K
ja zel
ontva
zegt:
want
lens,
toch
deren
geen
woord
gen. E
heeft
Konin
dezen
hen g
nu is
wij m
daad,
nade,
dan v
neer l
vermor
zegen
een G
wanne
(Luc.
anders
die de
ons z
de vlo
zegen
ren tot
wie st
van d
25: 3

Dr.
Rede
van, h
gres te
1916,
Dere
kring v
Die
ologen
meeren
bijzond
onderwi
gebied
van de